

Roadshow overheidspublicaties

Sessie 3 **De beleidscyclus centraal in Lansingerland**

6 november 2025

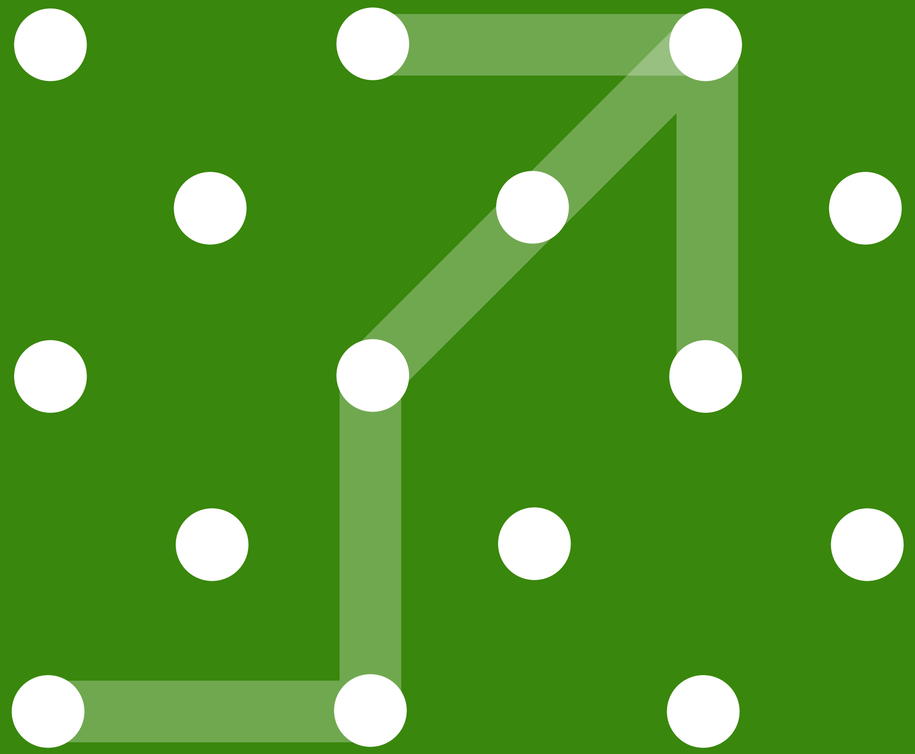

Mededelingen

- Alle sessies worden opgenomen (deelnemers niet in beeld)
- Opnames zijn na afloop terug te kijken op YouTube (mits toestemming van spreker(s))
- PowerPoint na afloop op website KOOP te vinden
- Stel uw vragen via de chat
- Geen antwoord? U kunt uw vraag altijd stellen via communicatie@koop.overheid.nl
- Evaluatie aan einde sessie

Waar gaat deze sessie over?

Omgevingsvisie en -programma's: Lansingerland vertelt

- *De gemeente Lansingerland heeft de eerste stappen gezet om volledig in de geest van de Omgevingswet te gaan werken. Ze zijn bezig om verschillende beleidsstukken te bundelen in de omgevingsvisie 2.0 en nieuwe omgevingsprogramma's.*

  De gemeente geeft u een kijkje in de keuken van dit grote transformatieproces en de strategische keuzes die ze maken. Ontdek hoe ze toewerken naar een helder geïntegreerd beleidshuis en ontvang praktische tips hoe dit in uw organisatie te realiseren.

De beleidscyclus centraal

- Introductie
- Waarom werken in de beleidscyclus
- Aanpak en werkwijze
- Intermezzo: Stelling
- Randvoorwaarden voor succesvolle aanpak
- Ervaringen tot nu toe/ Lessons Learned
- Reflectie en sluiting

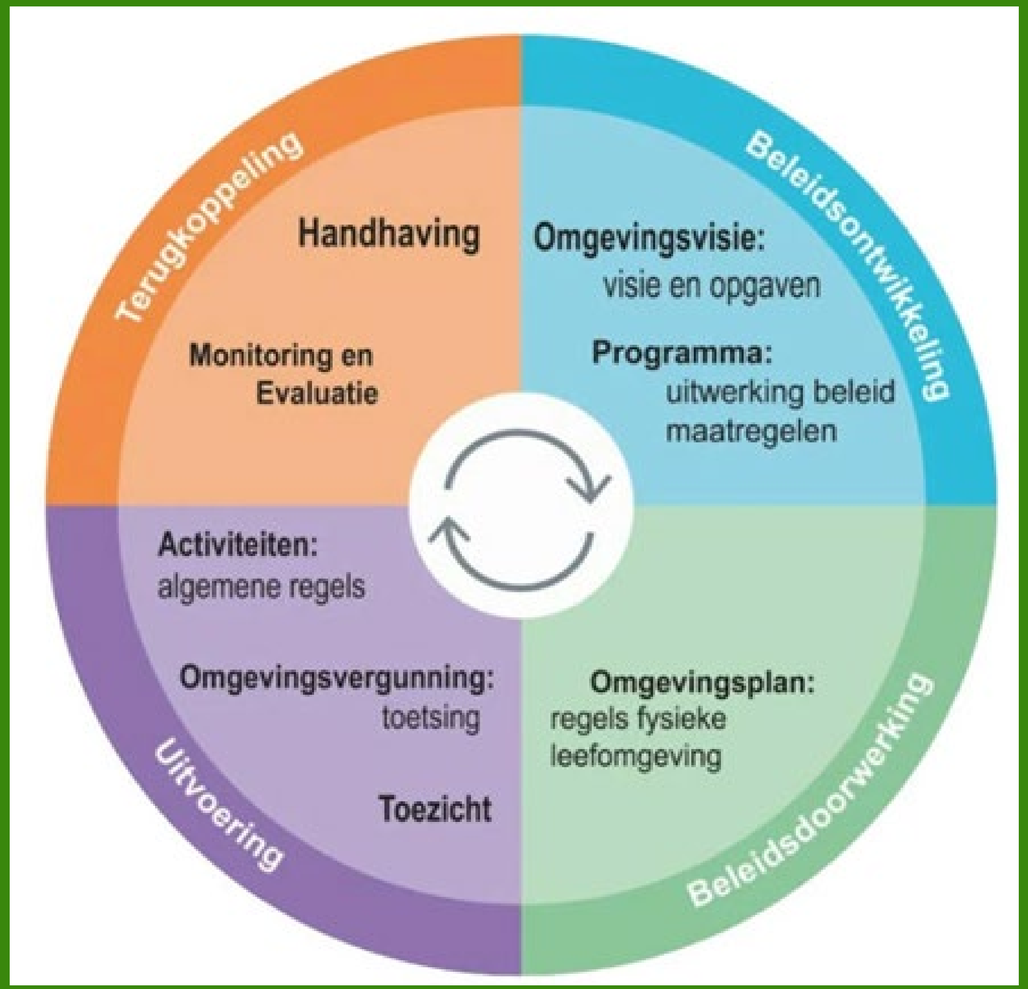

Introductie/ kennismaking

Aan de hand van 3 vragen:

- Staat in jouw organisatie het werken in de beleidscyclus centraal?
- Zo ja, welke rol heb jij in deze cyclus?
- Zo nee, is dat een bewuste keuze?

Regelt alles voor de ruimte waarin we wonen en werken: de leefomgeving.

Bundelt en vereenvoudigt de regels voor alles wat u buiten ziet, hoort en ruikt.

Beleid	**Omgevingsvisie**	Ambities: wat en hoe?
	Programma	Maatregelen: hoe?
Regelgeving	**Omgevingsplan / Omgevingsverordening**	Regels: zo moet het / dit zijn de eisen
Uitvoering	**Omgevingsvergunning**	

Het waarom van de beleidscyclus

- Vertrekpunt geweest voor het ontwerpen van het instrumentarium van de Omgevingswet.
- Bedoeld om de samenhang van het Ow-instrumentarium inzichtelijk te maken en te borgen
- Programma was nog te missing link om de cyclus rond te maken
- Het cyclisch werken vraagt om meer aandacht voor monitoring en handhaving (doen we ook wat we beloven?)

Beleidscyclus in Lansingerland

- Vertrekpunt: vergroten samenhang binnen ruimtelijk domein in relatie tot sociale domein

- Keuze ambtelijk en bestuurlijk bepaald en vastgelegd

- Leidraad bij organisatieontwikkeling

- Aanleiding geweest voor besluit gemeenteraad omgevingsvisie 2.0 samen op te pakken met werken met omgevingsprogramma’s.

- Beter toegankelijk en inzichtelijk maken van beleid en uitvoering

- Stimulans voor eigenaarschap

Waarom werken met de beleidscyclus?

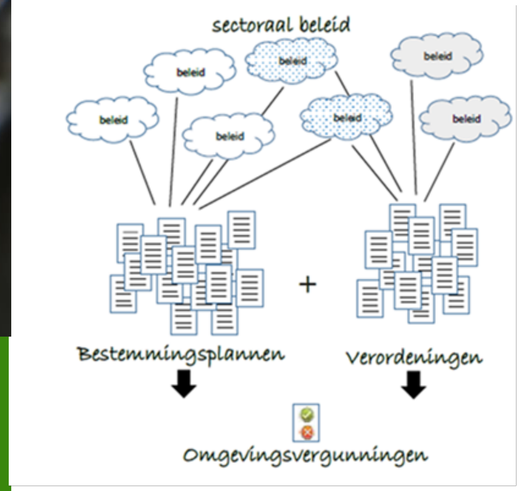

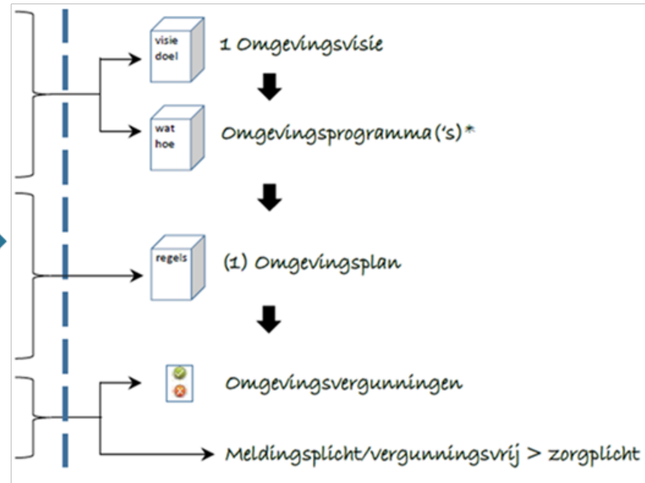

Omgevingsvisie en –programma’s

	Omgevingsvisie	**Omgevingsprogramma**
Karakter	Strategisch, integraal, politiek-bestuurlijk	Uitvoeringsgericht, (multi-)sectoraal, strategische elementen mogelijk
Inhoud	Ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming, en behoud van de fysieke leefomgeving als geheel	Uitwerking beleid voor bepaalde sector of bepaald gebied
Samenhang tussen domeinen	Eén integraal ontwikkelingsbeleid voor de fysieke leefomgeving	(Multi-)sectoraal, inzetten op afstemming, coördinatie verschillende domeinen
Horizon	Lange termijn	Kortere termijn
Werking	Basis voor het handelen van het visievaststellend bestuursorgaan en voor programma's	Basis voor inzet maatregelen over het betreffende onderwerp
Juridische status	Bindt enkel het visievaststellend orgaan (zelfbindend)	Bindt enkel het programma-vaststellend orgaan (zelfbindend)
Vaststelling	Gemeenteraad, Provinciale Staten, minister BZK	College van B&W, algemeen bestuur waterschap, Gedeputeerde Staten, minister die het aangaat

Werken in de beleidscyclus

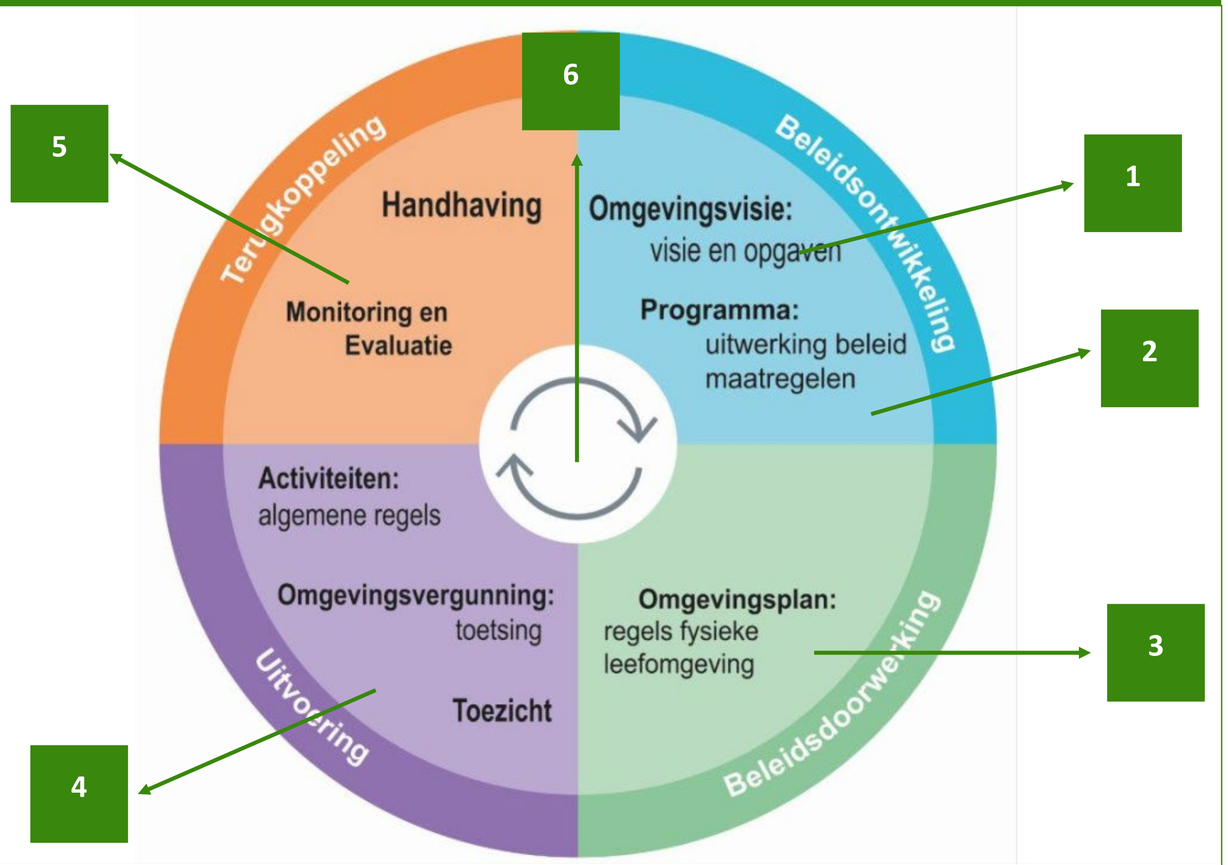

Wat hebben we al gedaan?

1. Vaststelling Omgevingsvisie nov. 2025
2. Vaststelling startnotitie omgevingsprogramma's: juli 2025
3. Bouwstenen omgevingsplan in uitvoering (tot 2032)

   Bouwsteen 1: vastgesteld 2025
4. De intake- en omgevingstafel ruimtelijke externe initiatieven: operationeel sinds 2024
5. Monitoring en evaluatie: in voorbereiding.
6. Interne beleidstafel operationeel sinds 2025

+ DSO: operationeel (in ontwikkeling)

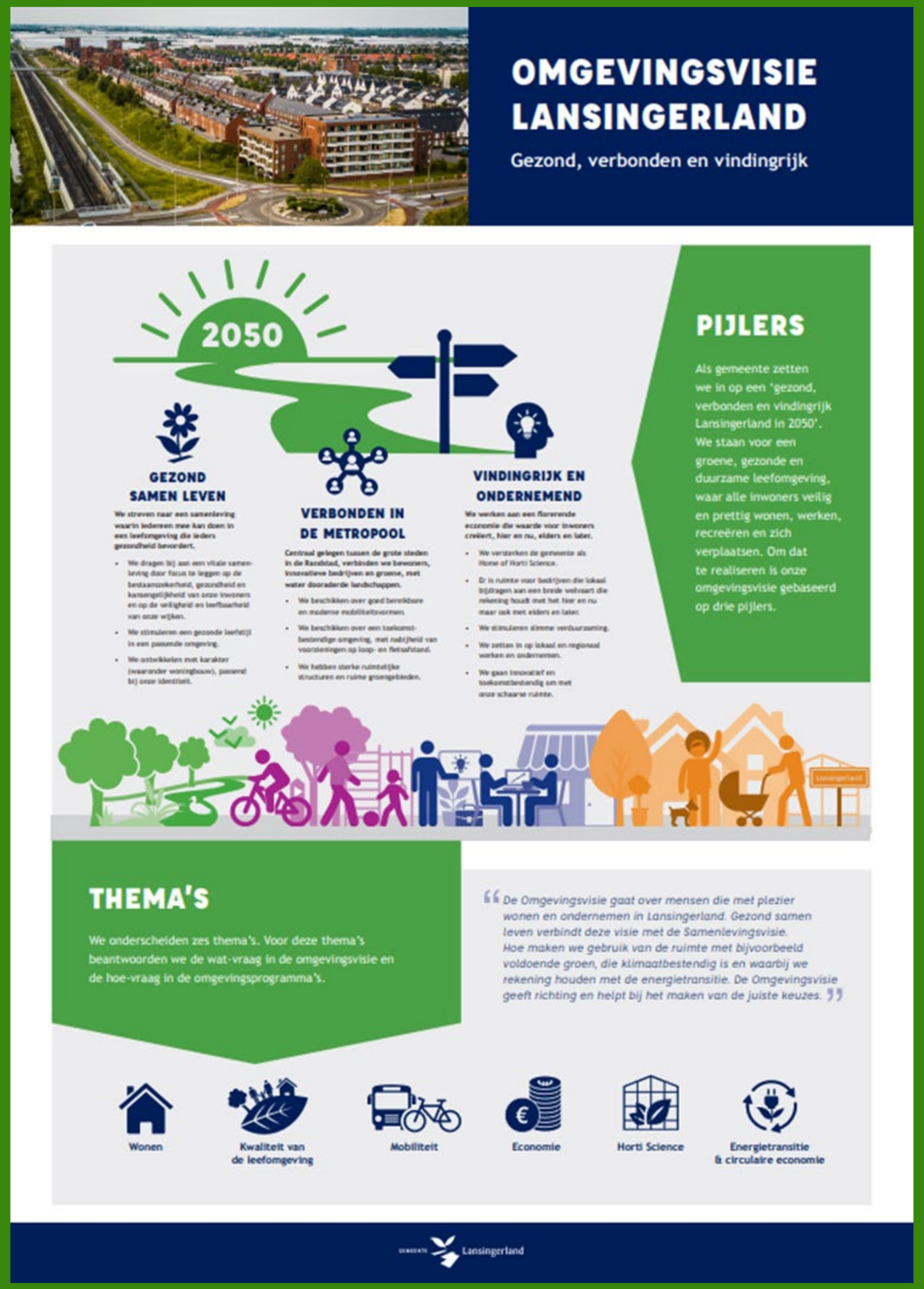

Werken in de beleidscyclus

Omgevingsvisie 2.0

- Nadrukkelijke richtinggevende keuzes bepaald
- Samenhang binnen en tussen de thema's
- Bewustwording Wat en Hoe vraag; koppeling met omgevingsprogramma's en verdere doorwerking
- Afwegingskader voor initiatieven

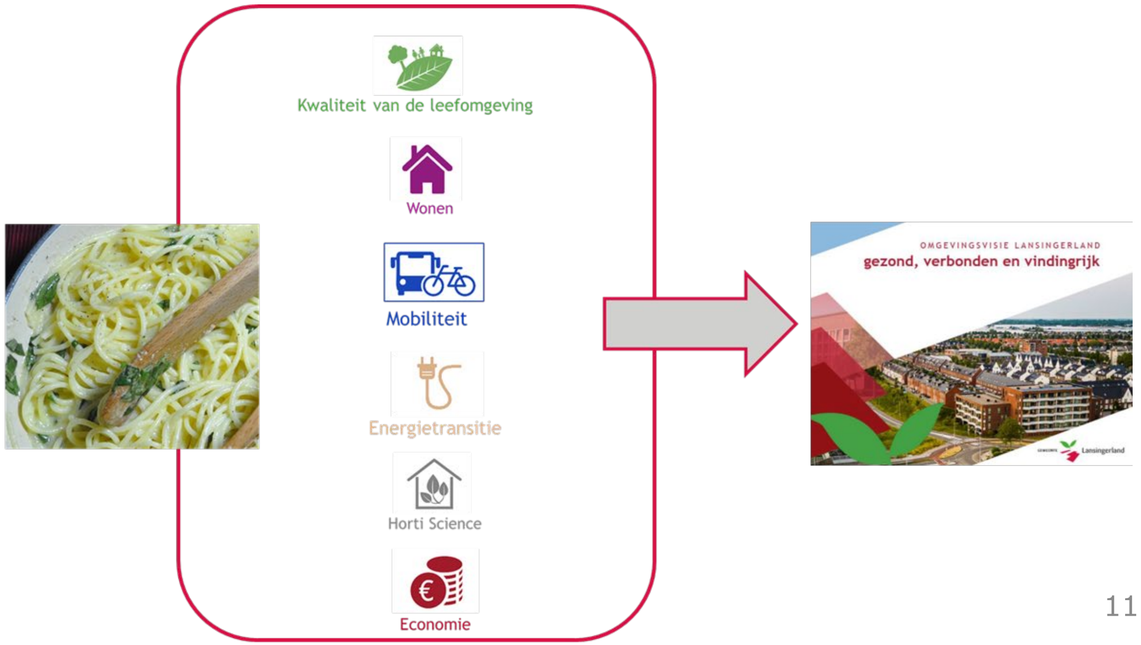

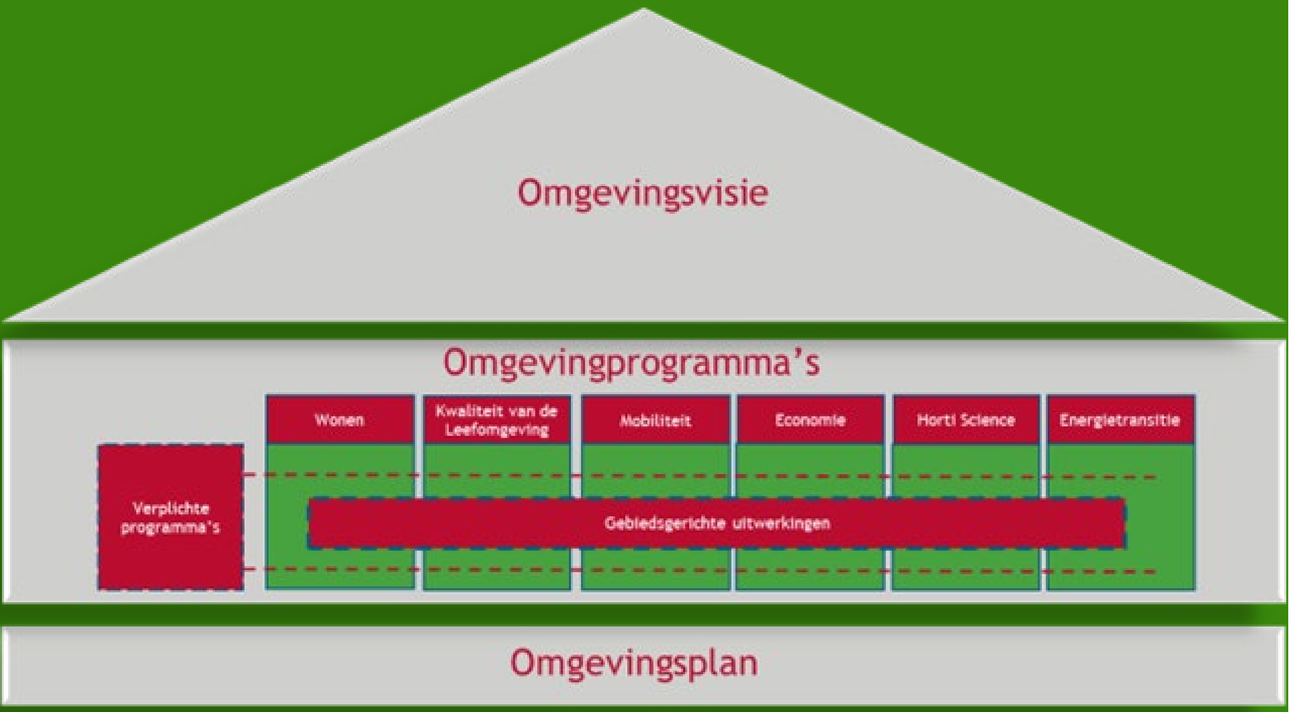

Werken in de beleidscyclus

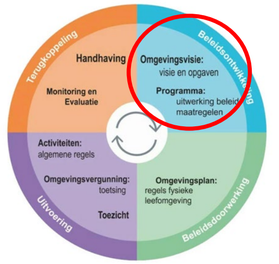

Omgevingsprogramma's

- Op 1 januari 2024 gestart met werken volgens programmastructuur na besluit gemeenteraad
- 2024/2025: transitieperiode
- Lopende beleidstrajecten voortvloeiend uit toezeggingen raad worden afgerond
- 6 samenhangende programma's
- Startnotitie door college vastgesteld

Intermezzo

Stelling

Werken in de beleidscyclus heeft geen invloed op mijn werk

Het werken met omgevingsprogramma’s leidt tot minder beleid en meer uitvoering

Beleid lost geen problemen op

Werken in de beleidscyclus

Omgevingsprogramma's

Fase 1: Het basisprogramma (zolder opruimen)

- Huidige sectoraal uitvoeringsbeleid onderbrengen in 6 omgevingsprogramma's
- Intrekken huidig beleid door raad

Fase 2: Verrijken basisprogramma met nieuwe maatregelen

Vaststelling omgevingsprogramma's:

- Bevoegd gezag college BenW

Werken in de beleidscyclus

Omgevingsprogramma's: Het spoorboekje

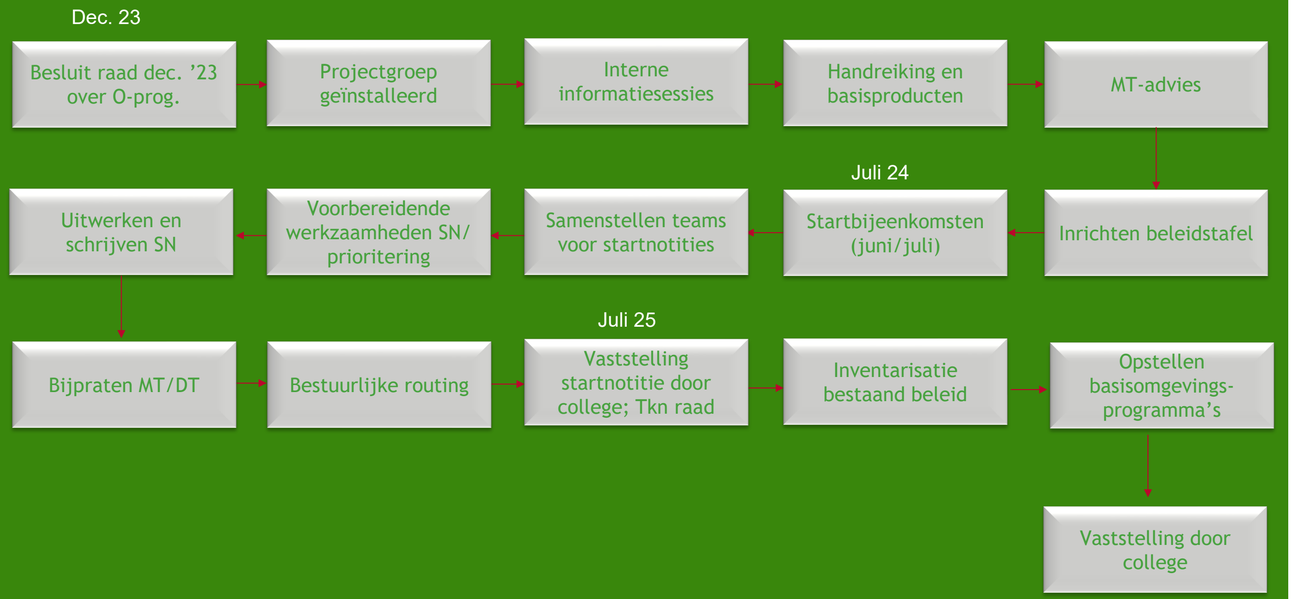

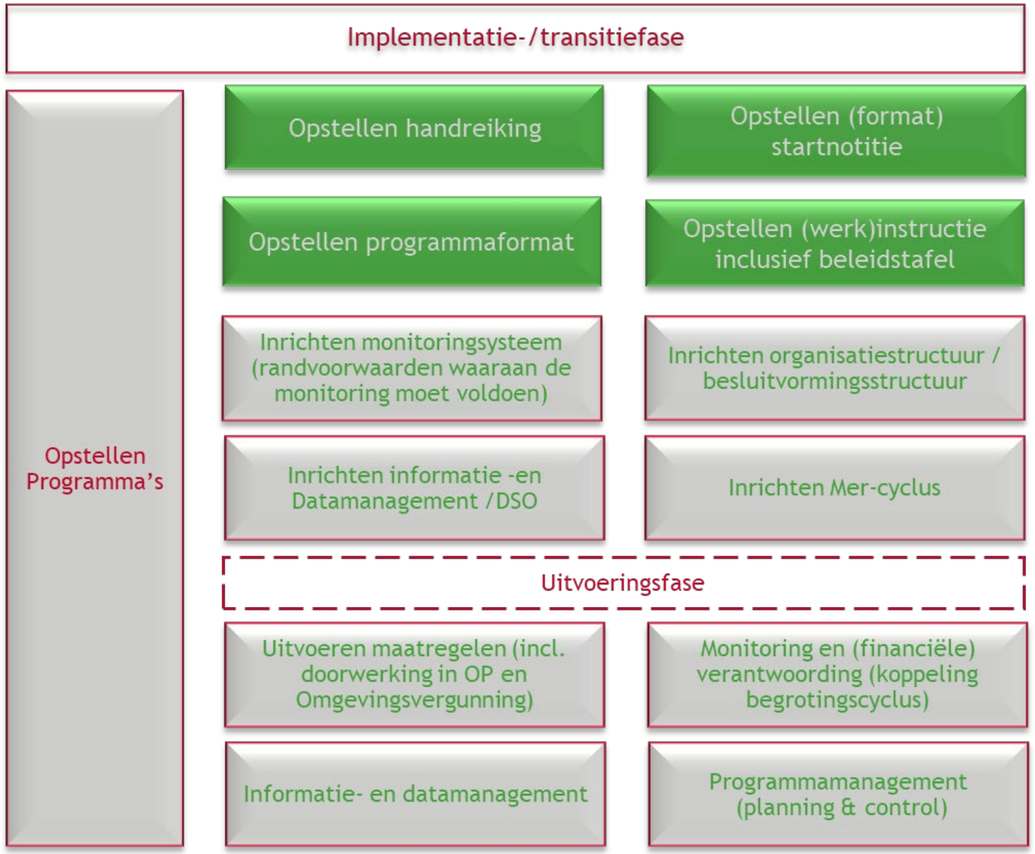

De Uitdaging

Houd het beperkt en werkbaar …..

Uitgelicht: de beleidstafel

Taken

- Bespreken van gemeentelijke (interne) beleidsinitiatieven:
  - nut en noodzaak van nieuw beleid
  - doorgronden vraagstuk
  - in welk beleidsinstrument kan dit worden opgenomen (omgevingsvisie en omgevingsprogramma), en
  - eventuele gevolgen ervan voor de beleidscyclus (bijvoorbeeld of regels nodig zijn en wat daar de gevolgen van zijn)
- Werking van de beleidscyclus als geheel. Wat gaat goed en wat niet en is bijstelling nodig?

Voorwaarden:

- Duidelijke rolafbakening en mandaat
- Samenstelling met mensen uit gehele keten met brede scoop (ook sociale domein en beheer)
- Goede voorbereiding: Maak gebruik van intakeformulier

Lessons Learned

- Zorg voor commitment bij directie en bestuur
- Betrek de raad intensief
- Neem de tijd, maar stel wel een deadline
- Leren door te doen
- Denk vooraf na over de toegankelijkheid van omgevingsprogramma’s in het DSO
- Leg tussentijds afspraken vast (bijv. startnotitie)
- Samenhang creëer je door samen werken
- Creëer en borg eigenaarschap, met bijbehorend mandaat
- Zicht en controle op beleidsproductie vraagt om heldere afspraken over proces en inhoud (werk met formats)
- Vroegtijdig instellen beleidstafel geeft duidelijkheid en structuur
- Wees alert op juridische impact en doorwerking van beleid (bezint eer ge begint)
- Werken in de beleidscyclus geeft nieuwe energie, begrip en bewustwording van je eigen en elkaars rol en functioneren

Vragen?